

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
14/3351 3

Oslo, 27.3.2015

MiRA-Senterets høringsuttalelse – NOU 2014: 8 Tolking i offentlig sektor – et spørsmål om rettssikkerhet og likeverd

MiRA-Senteret takker for muligheten til å komme med høringsuttalelse til NOU 2014: 8 Tolking i offentlig sektor – et spørsmål om rettssikkerhet og likeverd.

*MiRA Ressurssenter for minoritetskvinner er en **landsdekkende nettverksorganisasjon** som har over 25 års erfaring med spørsmål knyttet til likestilling og juridiske rettigheter for kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn i Norge. Senteret er partipolitisk nøytralt og har ingen tilknytning til bestemte religiøse eller etniske grupper.*

MiRA-Senteret støtter forslaget om å innføre en lov som gir plikt til å bruke tolk for offentlige myndigheter, men er samtidig kritiske til at det ikke innføres individuell rett til tolk. MiRA Ressurssenter for kvinner med minoritetsbakgrunn møter stadig kvinner som kan fortelle om misforståelser, feilbehandling og diskriminering på grunn av dårlig kommunikasjon og manglende vilje av det offentlige til å innhente tolk. Spesielt alvorlig er dette for voldsutsatte kvinner som er i kontakt med en rekke instanser i offentlig sektor, og i barnevernssaker hvor konsekvensene kan bli fatale for mor. Underbruk og manglende kvalitetskrav på tolketjenesten fører dermed med seg svekkede forutsetninger for rettssikkerhet og likeverd, spesielt blant allerede sårbare grupper.

I FNs rasediskrimineringskomite CERD sin evaluering fra 2011, fremkom Norges mangel på kvalifiserte og profesjonelle tolker, spesielt for minoritetsgrupper i møte med helse- og rettsvesen. MiRA-Senterets støtter seg til CERDs anbefaling fra 2011 om lovfestet rett til profesjon tolking i alle offentlige tjenester.

MiRA-Senteret er glade for at tolkeutvalget foreslår forbud mot å bruke barn som tolk, både av hensyn til barnekonvensjonen og med hensyn til diskrimineringsvernet. Vi støtter oss til Likestillings- og diskrimineringsombudets høringsuttalelse fra 2014 på dette området:

”Et forbud mot bruk av mindreårige vil både beskytte barnet mot å misbrukes til slike oppdrag og sikre at ukvalifiserte mindreårige benyttes i stedet for kvalifiserte tolker ved kommunikasjonsbarrierer”. (Likestillings- og diskrimineringsombudet 2014).

MiRA-Senteret vil i tillegg fremheve viktigheten av at regelverket knyttet til bruk av tolk i offentlig sektor er lett tilgjengelig og lettfattelig, både for ansatte i offentlig sektor og for at brukere kan vite når retten til tolk foreligger. Dette er vesentlig for å ivareta menneskers rettsikkerhet. Tolkeutvalget bør derfor være tydeligere på *når* rettighetene til tolk inntreffer.

MiRA-Senteret støtter opprettelsen av egne tolkeutdanninger på bachelor nivå, da vi mener at dette vil styrke kvaliteten på tolketjenesten. Slik som situasjonen er i dag er det stor gjennomstrømming av tolker som ikke er kvalitetssikret verken på språkferdigheter eller profesjonalitet. MiRA-Senteret vil i tillegg anbefale at utdanninger innenfor helsesektoren, barnevern, sosialtjenesten, politiet og øvrige, inkluderer bruk av tolk som en del av deres opplæring. Vi må kvalitetssikre tolketjenesten, men også offentlig sektors evne til å benytte seg av tolk og til å se tolking som en naturlig del av behandlingen.

MiRA-Senteret takker igjen for mulighet til å komme med høringsuttalelse, og håper at våre bemerkninger blir tatt i betraktning.

Med vennlig hilsen
MiRA-Senteret

(Sign)
Fakhra Salimi
Leder

Gro Elisabeth Høye Kvigne
Adm. sekretær